

Název školy: **Jabok – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická**
Název předmětu: **T322 Teologická etika pro praxi**
Typ předmětu: **přednáška, prezenční forma studia**
Způsob zakončení: **zkouška**
Rozsah předmětu: **2 hod. za týden, zimní semestr 2022/23, úterý 08:30 – 10:00**
Vyučující: **Mgr. Zdenko Š Širka, Ph.D. sirka@jabok.cz**

Teologická etika pro praxi

Anotace modulu:

V daném modulu se studenti nejdříve seznámí se zdroji, ve kterých teologicko-etická reflexe čerpá orientaci při hledání odpovědí na otázku dobrého a spravedlivého jednání. Normativní roli mají biblická svědectví a jejich pohled na pojetí člověka, který je následně propojen s pojetím člověka uplatňovaným v profesních dokumentech sociální práce a sociální pedagogiky. Dále jsou pojednaná témata spojena s vybranými tématy sociální a pedagogické práce, včetně příkladu možného uplatnění v profesi. Zohledněn je ekumenický přístup a pohled jiných náboženských tradic, který respektuje kontext pluralitní společnosti a právního státu. Vyučovací metoda je přednáška spojená s diskusí a práce s textem.

Cíle modulu:

Tento modul sleduje následující cíle:

seznámení se s oborem teologická etika, s jeho metodicky zdůvodněnými východisky a s možnostmi jeho uplatnění v praxi sociálního/speciálního pedagoga; přispět k růstu způsobilosti mravní kompetence studenta, především v jeho osobním i profesním působení v souladu s požadavky etických kodexů v oblasti sociální i speciálně pedagogické činnosti; porozumět a interpretovat základní, především biblická východiska a témata oboru ve vazbě na lidsko-právní dokumenty; posílit schopnost argumentovat a odůvodňovat navržená jednání i ne-teologicky.

Metody hodnocení a požadavky ke zkoušce:

- Zkouška je ústní, termíny jsou v lednu 2023.
- Přihlašování na zkoušku prostřednictvím obdržení odkazu – prosím o dochvilnost.
- Postup:
 - (i) student/ka si losuje dvě otázky z deseti témat/otázek,
 - (ii) čas na přípravu zodpovězení otázky je 20 min. (k dispozici bude Bible, čistý papír na poznámky a psací potřeby).
 - (iii) zkoušení trvá max. 20 minut; student/ka začíná s prezentací své odpovědi, zkoušející klade dodatečné otázky.
- Kritéria hodnocení: znalost látky; způsobilost argumentovat, dávat do souvislostí, umět srozumitelně vysvětlit, schopnost strukturovat odpověď.
- Okruhy témat odrážejí okruhy ze závěrečných zkoušek a poskytují základní materiál pro zvládnutí absolutorii i bakalářských zkoušek.
- Potřebné materiály (kromě poznámek z přednášek) jsou ve studijních materiálech na ISu.

Okruhy témat:

13 září 2022	#1: Teologická etika: úvod do disciplíny, pojmy, vymezení oblasti
20 září 2022	#2: Člověk jako obraz Boží – východisko biblického étosu
27 září 2022	#3: Starozákonní étos a Dekalog jako etická norma
04 října 2022	#4: Světový étos
11 října 2022	#5: Novozákonní étos a Ježíšova horská řeč
18 října 2022	#6: Prikázání lásky – základní tón teologické etiky
29 listopad 2022	#7: Lidská důstojnost – hlavní etický a lidskoprávní princip
6 prosinec 2022	#8: Lidská práva jako součást teologicko-etické argumentace
13 prosinec 2022	#9: Náboženská svoboda
20 prosinec 2022	#10: Aplikovaná etika: otázka důstojného umírání

Studijní literatura ke zkoušce:

- Poznámky z přednášek
- PowerPoint prezentace
- Oskenované materiály v pdf v ISu

Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky:

- BARTON, John. *Etika a Starý zákon*. Vyd. 1. Jihlava: Mlýn, 2006.
- DOWLER, Edward. *SCM Core Text: Theological Ethics*. SCM Press, 2011.
- ERNST, Stephan. *Grundfragen theologischer Ethik. Eine Einführung*. München: Kösel, 2009.
- FISCHER, Ondřej et al. (eds.). *Etika a lidská práva v sociální práci*. Praha: Jabok, 2008.
- FUCHS, Eric. *Co dělá naše jednání dobrým?* Jihlava: Mlýn, 2010.
- GILL, Robin (Ed.). *The Cambridge Companion to Christian Ethics*. Cambridge University Press, 2012.
- HANUŠ, Jiří (ed.). *Křesťanství a lidská práva*. Brno: CDK, 2002.
- HILPERT, Konrad. *Základní otázky křesťanské etiky*. Brno, CDK, 2017.
- HUBER, Wolfgang. *Etika: základní otázky života*. Praha: Vyšehrad, 2016.
- HUNOLD, Gerfried W., Thomas LUBACH a Andreas GREIS (Eds.). *Theologische Ethik. Ein Werkbuch*. Tübingen: A. Francke Verlag, 2000.
- KÜNG, Hans a Karl-Josef Kuschel. *Prohlášení ke světovému étosu*. CDK, 1997.
- JANKOVSKÝ, Jiří. *Etika pro pomáhající profese*. Praha: Triton, 2003.
- LIENEMANN, Wolfgang. *Grundinformation Theologische Ethik*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2008.
- LOCHMAN, Jan Milič. *Desatero: směrovky ke svobodě: nástin etiky pod zorným úhlem Desatera*. Překlad Bohuslav Vik. 2. vyd. Praha: Kalich, 2012.
- LOHSE, Eduard. *Teologická etika Nového zákona*. Serafín, 2008.
- MILFAIT, René. *Teologická etika*. Středokluky: Zdeněk Susa, 2012.
- MILFAIT, René. *Lidská práva osob s postižením, nevyléčitelně nemocných a umírajících: na pozadí nacistických sterilizací a programu "Euthanasie"*. Středokluky: Zdeněk Susa, 2013.
- ROTTER, Hans. *Důstojnost lidského života*. Praha: Vyšehrad, 1999.
- PESCHKE, Karl-Heinz. *Křesťanská etika*. Praha: Vyšehrad, 2004.
- Papežská biblická komise. *Bible a morálka: biblické kořeny křesťanského jednání*. Kostelní vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010.
- PRUDKÝ, Martin, ed. *Život Dekalogu, život Písma*. V Jihlavě: Pro Univerzitu Karlovu v Praze, Evangelickou teologickou fakultu vydává nakl. Mlýn, [2010]. ix, 105 s. Studie a texty Evangelické teologické fakulty; č. 16 (2010/1)
- SKOBLÍK, Jiří. *Přehled křesťanské etiky*. Praha: Karolinum, 1997.
- THOMPSON, Mel. *Přehled etiky*. Praha: Portál, 2004.
- TISCHNER, Józef. *Ako žiť? Uvedenie do kresťanskej etiky*. Serafín, 2005.